

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NOTARIATO ĮSTATYMO NR. I-2882 3, 4, 6, 7, 10¹, 10³, 10⁴, 22, 23, 27¹, 28, 28¹, 34, 42, 66,
72, 73 STRAIPSNIŲ IR V SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO BEI ĮSTATYMO
PAPILDYMO 7² IR 52¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3 straipsnis. Teisė eiti notaro pareigas

Notarai į pareigas skiriami viešo konkurso būdu.

Notaru gali būti fizinis asmuo, jeigu jis:

1) yra Europos Sąjungos valstybės narės ar kitos Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvės, ar Šveicarijos Konfederacijos pilietis;

2) moka valstybinę kalbą;

3) turi aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus universitetines teisės studijų krypties pirmosios ir antrosios studijų pakopų ar vientisąsias studijas, arba jai lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją;

4) ne mažiau kaip dvejus metus buvo kandidatu į notarus (asesoriumi) ir išlaikė notaro kvalifikacinį egzaminą arba turi socialinių mokslų srities teisės krypties mokslo daktaro laipsnį, ne mažesnę kaip penkerių metų pedagoginio ar mokslinio darbo stažą ir atliko ne trumpesnę kaip šešių mėnesių notaro praktiką, arba turi ne mažesnę kaip penkerių metų teisinio darbo stažą, išlaikė notaro kvalifikacinį egzaminą ir atliko ne trumpesnę kaip šešių mėnesių notaro praktiką. Teisiniu darbu laikoma veikla, nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamame teisinių pareigybių sąraše. Teisinio darbo stažas skaičiuojamas nuo tada, kai asmuo įgijo teisininko kvalifikaciją ir pradėjo dirbti teisinį darbą. Notaro kvalifikacinio egzamino rezultatai galioja penkerius metus nuo egzamino išlaikymo dienos. Jeigu per penkerius metus nuo notaro kvalifikacinio egzamino išlaikymo dienos asmuo pradeda eiti notaro pareigas, jo rezultatų galiojimo terminas pratęsiamas tol, kol jis eina notaro pareigas. Notarai, kurie dalyvauja viešame konkurse eiti notaro pareigas kitoje savivaldybėje, nuo notaro kvalifikacinio egzamino atleidžiami, jeigu jie jau buvo išlaikę notaro kvalifikacinį egzaminą. Notaro kvalifikacinio egzamino nuostatus ir Notaro praktikos atlikimo tvarkos aprašą tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras;

5) yra nepriekaištingos reputacijos;

6) yra ne vyresnis kaip 70 metų;

7) laimėjo viešą konkursą eiti notaro pareigas. Notaras ar viešą konkursą eiti notaro pareigas laimėjęs ir nepradėjęs vykdyti notaro veiklos asmuo dalyvauti viešame konkurse eiti notaro pareigas gali ne anksčiau kaip po penkerių metų nuo laimėto konkurso eiti notaro pareigas dienos. Viešo konkurso eiti notaro pareigas nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos ir skiriamas notaru, jeigu:

1) padarė labai sunkų nusikaltimą ir:

a) yra nuteistas ir nuo bausmės atlikimo arba atleidimo nuo bausmės atlikimo dienos nepraėjo dvylika metų;

b) yra atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 36 straipsnyje nurodytu atveju, bet nuo atleidimo dienos nepraėjo penkeri metai, arba atleistas Baudžiamojo kodekso 39¹ straipsnyje nurodytu atveju, bet nuo atleidimo dienos nepraėjo dešimt metų;

2) padarė sunkų nusikaltimą ir:

a) yra nuteistas ir nuo bausmės atlikimo, bausmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo bausmės atlikimo dienos nepraėjo dešimt metų;

b) yra atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės Baudžiamojo kodekso 36 straipsnyje nurodytu atveju, bet nuo atleidimo dienos nepraėjo ketveri metai, arba atleistas kitais atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagrindais, bet nuo atleidimo dienos nepraėjo aštuoneri metai;

3) padarė apysunkį nusikaltimą ir:

a) yra nuteistas ir nuo bausmės atlikimo, bausmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo bausmės atlikimo dienos nepraėjo aštuoneri metai;

b) yra atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės Baudžiamojo kodekso 36 ar 37 straipsnyje nurodytais atvejais, bet nuo atleidimo dienos nepraėjo treji metai, arba atleistas kitais atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagrindais, bet nuo atleidimo dienos nepraėjo šešeri metai;

4) padarė nesunkų nusikaltimą ir:

a) yra nuteistas ir nuo bausmės atlikimo, bausmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo bausmės atlikimo dienos nepraėjo penkeri metai;

b) yra atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės Baudžiamojo kodekso 36 ar 37 straipsnyje nurodytais atvejais, bet nuo atleidimo dienos nepraėjo dveji metai, arba atleistas kitais atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagrindais, bet nuo atleidimo dienos nepraėjo treji metai;

5) padarė tyčinį baudžiamąjį nusižengimą valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, teisingumui, nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams ar finansų sistemai ir:

a) yra nuteistas ir nuo bausmės atlikimo, bausmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo bausmės atlikimo dienos nepraėjo treji metai;

b) yra atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės Baudžiamojo kodekso 36 ar 37 straipsnyje nurodytais atvejais, bet nuo atleidimo dienos nepraėjo vieni metai, arba atleistas kitais atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagrindais, bet nuo atleidimo dienos nepraėjo dveji metai;

6) yra atleistas iš darbo, pareigų ar yra netekęs teisės verstis tam tikra veikla dėl to, kad neatitinka įstatymuose keliamų nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, arba yra pašalintas ar atleistas iš teisėjo, prokuroro, advokato, advokato padėjėjo, notaro, kandidato į notarus (asesoriaus), notaro atstovo ar antstolio, antstolio atstovo, antstolio padėjėjo pareigų už profesinės ar tarnybinės veiklos pažeidimus ar iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinių nusižengimų, arba yra pripažintas padaręs tarnybinių nusižengimų, už kurių turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, arba yra atleistas iš darbo už šiurkštų darbo pareigų pažeidimą ir nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis tam tikra veikla netekimo arba pripažinimo padarius tarnybinių nusižengimų, už kurių turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, ir nuo atleidimo dienos nepraėjo treji metai;

7) yra atleistas arba pašalintas iš skiriamų ar renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo arba pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo arba pašalinimo iš pareigų dienos nepraėjo treji metai;

8) piktnaudžiauja alkoholiu, vartoja psichotropines, narkotines ar kitas psichiką veikiančias medžiagas ne medicinos tikslais;

9) jo elgesys ar veikla nesuderinama su Lietuvos Respublikos notarų etikos kodekso reikalavimais.

Jeigu asmuo padarė korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, kuri suprantama taip, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, šio straipsnio trečiojoje dalyje nurodyti terminai, kai asmuo nelaikomas esąs nepriekaištingos reputacijos, ilginami vienu trečdaliu.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Notarų rūmai turi teisę gauti iš visų teisėsaukos institucijų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir informacinių sistemų, kurios suprantamos taip, kaip jos nurodytos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme, (toliau – informacinės sistemos) informaciją, dokumentus ar duomenis (įskaitant asmens duomenis), reikalingus įsitikinti, kad asmuo atitinka šio straipsnio antrojoje, trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse nustatytus reikalavimus.“

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Eilinė notaro atestacija vykdoma praėjus vieniems metams nuo notaro profesinės veiklos pradžios, o vėliau – kas penkeri metai. Notaras, grįžęs iš vaiko priežiūros atostogų, atestuojamas ne anksčiau kaip po vieno profesinės veiklos metų. Neeilinė notaro atestacija gali būti vykdoma, kai yra teismo sprendimas, kuriuo atliktas notarinis veiksmas pripažintas neteisėtu dėl notaro profesinės veiklos pažeidimų, taip pat kitais pagrindais, kurie leidžia pagrįstai abejoti notaro kvalifikacija. Neeilinė notaro atestacija vykdoma motyvuotai pareikalavus Lietuvos Respublikos teisingumo ministrai, Notarų rūmų prezidiumui ar Notarų garbės teismui.“

3 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Notaro darbo vieta yra notaro biuras. Notaro biuras nėra civilinių teisinių santykių, įskaitant komercinę ūkinę veiklą, subjektas. Notarų biurai steigiami Notarų rūmų prezidiumo nutarimu. Vienas notaras gali turėti vieną notaro biurą. Du ir daugiau notarų, einančių notaro pareigas toje pačioje savivaldybėje ar savivaldybėse, kurių centras yra tame pačiame mieste, gali turėti vieną bendrą notarų biurą. Dėl bendro notarų biuro darbo organizavimo ir veiklos notarami sudaro sutartį. Kiekvienas notaras, dirbantis bendrame notarų biure, notarinius veiksmus atlieka savo vardu ir asmeniškai atsako už savo pareigų atlikimą. Notarų rūmų prezidiumo nutarimas dėl notaro biuro steigimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministrai.“

2. Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Reikalavimus, keliamus notarų biurams ir notarų darbo laikui, nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, atsižvelgdamas į tai, kad notaro biuro patalpose turi būti sudarytos tinkamos sąlygos aptarnauti asmenis ir užtikrinti notarinio veiksmų paslapties išsaugojimą.“

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 7 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Notarų rūmai pagal kompetenciją Lietuvos Respublikos teisingumo ministro nustatyta tvarka kontroliuoja, kaip notarami laikosi notarų biurams ir notarų darbo laikui keliamų reikalavimų, notarinio registro, tvirtinamųjų įrašų ir notarinio liudijimų formų pildymo taisyklių, organizuoja asmenų priėmimą, rengia, tvarko, saugo ir naudoja savo veikloje sudarytus dokumentus, kaip laikosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtų teisės aktų, reglamentuojančių atlyginimo už notarinio veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas bei technines paslaugas dydžių (įkainių) nustatymo bei atleidimo nuo šio atlyginimo mokėjimo tvarką, ir kitų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro tvirtinamuose teisės aktuose nustatytų notarų profesinės veiklos reikalavimų. Į notarų veiklos tarnybinę priežiūrą neįeina notarų atliekamų notarinio veiksmų teisėtumo priežiūra.

2. Papildyti 7 straipsnį nauja 4 dalimi:

„Notarų rūmai, vykdydami šio įstatymo 67 straipsnio pirmosios dalies 6 punkte numatytą kontrolės funkciją, turi teisę atlikti šio įstatymo 7² straipsnyje nurodytą kontrolinį patikrinimą neatskleidžiant jį atliekančio asmens tapatybės (toliau – kontrolinis patikrinimas).“

3. Buvusias 7 straipsnio 4 ir 5 dalis laikyti atitinkamai 5 ir 6 dalimis.

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 7² straipsniu

Papildyti Įstatymą 7² straipsniu:

„7² straipsnis. Kontrolinis patikrinimas

Kontrolinio patikrinimo pagrindas gali būti tokie nesąžiningos profesinės veiklos veiksmas, kurių patikrinti kitomis kontrolės priemonėmis nėra galimybės arba tai padaryti itin sudėtinga:

1) išankstinis, pažeidžiantis klientų teisę laisvai pasirinkti notarą, notaro susitarimas su fiziniu arba juridiniu asmeniu dėl klientų siuntimo pas konkretų notarą;

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų įkainių dydžių neatitinkančių įkainių taikymas klientams ar klientų pritraukimas dovanomis;

3) bet kokios formos atlyginimas fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris atsiunčia pas notarą klientų.

Gavus informacijos apie notaro ar notaro atstovo nesąžiningos profesinės veiklos veiksmus, sprendimą dėl kontrolinio patikrinimo atlikimo priima Notarų rūmų prezidiumas nutarimu. Jeigu gaunama šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodyta informacija apie Notarų rūmų prezidiumo nario nesąžiningos profesinės veiklos veiksmus, dėl kontrolinio patikrinimo sprendžiama tam Notarų rūmų prezidiumo nariui nedalyvaujant.

Informacija apie kontrolinį patikrinimą negali būti teikiama tikrinamam notarui, notaro atstovui ir su patikrinimu nesusijusiems asmenims tol, kol toks patikrinimas nėra baigtas, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus, kai šią informaciją privaloma pateikti.

Atliekant kontrolinį patikrinimą gali būti daromas vaizdo ir (ar) garso įrašas. Nutarimo dėl kontrolinio patikrinimo kopija tikrintam notarui ar notaro atstovui pateikiama iš karto po šio patikrinimo.

Kontrolinį patikrinimą atliekančiam asmeniui draudžiama provokuoti notarą ar notaro atstovą atlikti veiksmus, prieštaraujančius teisės aktų reikalavimams.

Kontrolinio patikrinimo metu nustatčius galimus nesąžiningos profesinės veiklos veiksmus, kontrolinio patikrinimo medžiaga perduodama Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui, kuris priima sprendimą dėl drausmės bylos iškėlimo notarui ar notaro atstovui.

Kontrolinio patikrinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, suderinęs su Notarų rūmais.“

6 straipsnis. 10¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10¹ straipsnis. Drausmės bylos iškėlimas ir nagrinėjimas

Notarui, notaro atstovui ar kandidatui į notarus (asesoriui) drausmės byla gali būti keliama už šio įstatymo, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro priimtų ir (ar) kitų teisės aktų, reglamentuojančių notarų veiklą, ir Lietuvos Respublikos notarų etikos kodekso pažeidimus (toliau – pažeidimas).

Iškelti notarui, notaro atstovui ar kandidatui į notarus (asesoriui) drausmės bylą turi teisę Lietuvos Respublikos teisingumo ministras arba Notarų rūmų prezidiumas. Drausmės byla notarui, notaro atstovui ar kandidatui į notarus (asesoriui) gali būti keliama ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo pažeidimo paaiškinimo dienos. Į šį terminą neįskaitomas laikas, kurį notaras, notaro atstovas ar kandidatas į notarus (asesorius) dėl ligos, atostogų ar kitų priežasčių negalėjo eiti savo pareigų, taip pat notaro veiklos patikrinimo laikas. Drausmės byla notarui, notaro atstovui ar kandidatui į notarus (asesoriui) negali būti keliama, jeigu nuo pažeidimo padarymo dienos praėjo daugiau kaip vieni metai.

Drausmės bylos notarams, notaro atstovams ir kandidatams į notarus (asesoriams) keliamos ir nagrinėjamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro tvirtinamais Notarų garbės teismo nuostatais. Notarų, notarų atstovų ir kandidatų į notarus (asesorių) drausmės bylas nagrinėja Notarų garbės teismas.

Subjektas, turintis teisę iškelti notarui, notaro atstovui ar kandidatui į notarus (asesoriui) drausmės bylą, prieš ją keldamas, Notarų garbės teismo nuostatuose nustatyta tvarka privalo pasiūlyti jam pateikti paaiškinimus, susijusius su veiksmais ar neveikimu, dėl kurių gali būti keliama drausmės byla, ir pateikti turimus dokumentus.

Drausmės byla turi būti išnagrinėta ne vėliau kaip per trisdešimt dienų nuo jos iškėlimo dienos. Jeigu atsirado aplinkybių, dėl kurių drausmės byla negali būti išnagrinėta per šioje dalyje nurodytą terminą, motyvuotu Notarų garbės teismo sprendimu šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip iki trisdešimt dienų, skaičiuojant nuo šioje dalyje nurodytų aplinkybių išnykimo dienos.

Notarų garbės teismui nagrinėjant drausmės bylą, turi dalyvauti notaras, notaro atstovas ar kandidatas į notarus (asesorius), kurio drausmės byla nagrinėjama. Jeigu notaras, notaro atstovas ar kandidatas į notarus (asesorius) neatvyksta į posėdį, kuriame nagrinėjama drausmės byla, drausmės byla gali būti nagrinėjama jam nedalyvaujant, išskyrus atvejus, kai Notarų garbės teismas

nusprendžia, kad šio asmens dalyvavimas yra būtinas. Nagrinėjant drausmės bylą, taip pat gali dalyvauti notaro, notaro atstovo ar kandidato į notarus (asesoriaus), kurio drausmės byla nagrinėjama, atstovas, asmuo, kuris kreipėsi dėl drausmės bylos iškėlimo, ir šio asmens atstovas.

Šio straipsnio šeštojoje dalyje nurodyti asmenys turi teisę susipažinti su medžiaga, kuri svarstoma sprendžiant dėl drausmės bylos iškėlimo, ir drausmės bylos medžiaga, teikti prašymus ir įrodymus, pareikšti nušalinimus Notarų garbės teismo nariams, kalbėti posėdyje, kuriame nagrinėjama drausmės byla, gauti sprendimų iškelti ar atsisakyti iškelti notarui, notaro atstovui ar kandidatui į notarus (asesoriui) drausmės bylą, Notarų garbės teismo sprendimų nuorašus, apskusti Notarų garbės teismo sprendimus.“

7 straipsnis. 10³ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10³ straipsnio ir jį išdėstyti taip:

„10³ straipsnis. Notarų garbės teismo sprendimai

Notarų garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylą, sprendimu gali:

1) nutraukti drausmės bylą, kai pažeidimo nenustato arba kai paaiškėja, kad praleistas šios bylos iškėlimo terminas;

2) atleisti notarą, notaro atstovą ar kandidatą į notarus (asesorių) nuo drausminės atsakomybės dėl pažeidimo mažareikšmiškumo;

3) paskirti notarui, notaro atstovui ar kandidatui į notarus (asesoriui) drausminę nuobaudą;

4) teikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui siūlymą atleisti notarą ar kandidatą į notarus (asesorių) iš pareigų;

5) teikti Notarų rūmų prezidentui siūlymą atleisti notaro atstovą iš pareigų, jeigu notaro atstovu buvo paskirtas buvęs notaras, kurio įgaliojimai yra pasibaigę pagal šio įstatymo 23 straipsnio pirmosios dalies 3 punktą.

Notarų garbės teismas, priimdamas sprendimą, atsižvelgia į pažeidimo pobūdį, jo padarymo aplinkybes, pažeidimo padarinius ir kitas reikšmingas aplinkybes, taip pat į galiojančias notarui, notaro atstovui ar kandidatui į notarus (asesoriui) paskirtas drausmines nuobaudas. Pažeidimas laikomas mažareikšmiu, jeigu tai yra smulkus, formalus šio įstatymo, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro priimtų ir (ar) kitų teisės aktų, reglamentuojančių notarų veiklą, ir Lietuvos Respublikos notarų etikos kodekso pažeidimas, kuriuo nepadaryta esminės žalos, ir notaras, notaro atstovas ar kandidatas į notarus (asesorius) nutraukė pažeidimą.

Paaiškėjus, kad pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, su pažeidimu susijusi medžiaga perduodama atitinkamas bylas kompetentingoms tirti ir nagrinėti institucijoms, tačiau tai drausmės bylos kėlimo ar nagrinėjimo procedūros nesustabdo.

Notarų garbės teismo sprendimai, išskyrus sprendimą teikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui siūlymą atleisti notarą ar kandidatą į notarus (asesorių) iš pareigų arba sprendimą teikti Notarų rūmų prezidentui siūlymą atleisti notaro atstovą iš pareigų, įsiteisėja jų priėmimo dieną.

Notarų garbės teismo sprendimas teikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui siūlymą atleisti notarą ar kandidatą į notarus (asesorių) iš pareigų arba sprendimas teikti Notarų rūmų prezidentui siūlymą atleisti notaro atstovą iš pareigų įsiteisėja pasibaigus jo apskundimo terminui, o šį sprendimą apskundus, – įsiteisėjus teismo sprendimui, kuriuo Notarų garbės teismo sprendimas paliktas galioti.

Notarų garbės teismo sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos teismui per trisdešimt dienų nuo sprendimo priėmimo dienos. Notarų garbės teismo sprendimo apskundimas teismui nesustabdo sprendimo galiojimo, išskyrus atvejus, kai apskundžiamas Notarų garbės teismo sprendimas teikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui siūlymą atleisti notarą ar kandidatą į notarus (asesorių) iš pareigų arba sprendimas teikti Notarų rūmų prezidentui siūlymą atleisti notaro atstovą iš pareigų.“

8 straipsnis. 10⁴ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10⁴ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„10⁴ straipsnis. Dausminės nuobaudos ir jų galiojimo terminas

Notarų garbės teismas gali skirti notarui vieną iš šių drausminių nuobaudų:

- 1) pareikšti pastabą;
- 2) pareikšti papeikimą;
- 3) sustabdyti notaro profesinę veiklą nuo vieno iki trijų mėnesių.

Notarų garbės teismas gali skirti notaro atstovui ar kandidatui į notarus (asesoriui) vieną iš šių drausminių nuobaudų:

- 1) pareikšti pastabą;
- 2) pareikšti papeikimą.

Notarui, notaro atstovui, kandidatui į notarus (asesoriui) papildomai gali būti skiriamas įpareigojimas atsiprašyti asmens Notarų garbės teismo nustatyta tvarka.

Notarų garbės teismo paskirta drausminė nuobauda įsigalioja jos paskyrimo dieną ir galioja vienus metus.

Notarų garbės teismas notaro, notaro atstovo ar kandidato į notarus (asesoriaus) prašymu gali panaikinti drausminę nuobaudą nesibaigus jos galiojimo terminui, bet ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo drausminės nuobaudos paskyrimo. Sprendžiant dėl nuobaudos panaikinimo, atsižvelgiama į pažeidimo pobūdį, jo padarymo aplinkybes ir pažeidimo padarinius, kitas reikšmingas aplinkybes, taip pat į tai, ar notaras, notaro atstovas ar kandidatas į notarus (asesorius) neturi daugiau galiojančių drausminių nuobaudų ir ar per drausminės nuobaudos galiojimo terminą jam nebuvo paskirta nauja drausminė nuobauda.“

9 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Notaro atstovu gali būti kandidatas į notarus (asesorius), kuris yra atlikęs ne trumpesnę kaip dvejų metų notaro praktiką ir yra išlaikęs notaro kvalifikacinį egzaminą. Notaro atstovu taip pat gali būti skiriamas buvęs notaras, kuris atitinka šio įstatymo 3 straipsnio trečiojoje dalyje nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus ir kurio įgaliojimai yra pasibaigę pagal šio įstatymo 23 straipsnio pirmosios dalies 3 punktą, tačiau ne ilgiau kaip iki jam sukaks 70 metų. Notaro atstovas skiriamas pagal atstovaujamo notaro ir asmens, kuris sutinka jam atstovauti, prašymus. Jeigu notaras, negalintis atlikti savo pareigų, neprašo skirti notaro atstovo ar pavaduojančio notaro, Notarų rūmų prezidentas, atsižvelgdamas į Notarų rūmų prezidiumo nuomonę, turi teisę paskirti notaro atstovą savo iniciatyva, kai yra būtina užtikrinti negalinčio atlikti notaro pareigų notaro biuro veiklą.“

10 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) jei jis neatitinka šio Įstatymo 3 straipsnio trečiojoje dalyje nustatytų nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;“.

2. Papildyti 23 straipsnio 1 dalį 13 punktu:

„13) jei po paskyrimo notaru paaiškėja anksčiau buvę faktai, dėl kurių asmuo nebūtų paskirtas notaru.“

11 straipsnis. 27¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 27¹ straipsnį 2 dalimi:

„Seniūnų notarinių veiksmų atlikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras.“

12 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Notariniai veiksmai atliekami notaro biure. Atlikti notarinius veiksmus ne notaro biuro patalpose galima tik tada, kai suinteresuotas asmuo dėl svarbios priežasties (liga, negalia ar kiti atvejai) negali atvykti į notaro biurą ir iškviečia notarą į namus, medicinos pagalbos ar kitą įstaigą,

kai atliekant notarinį veiksma dalyvauja daugiau nei dešimt asmenų arba kai notarinis veiksmas atliekamas iškilmingoje aplinkoje.“

13 straipsnis. 28¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28¹ straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Notarai imasi priemonių, kad būtų užtikrinta notaro tvarkomos elektroninės informacijos sauga ir kibernetinis saugumas, naudojamos tinkamos techninės ir organizacinės asmens duomenų tvarkymo priemonės, sudarytos techninės galimybės tinkamai perduoti duomenis informacinėms sistemoms. Šios priemonės užtikrinamos naudojantis bendra Notarų rūmų informacinių technologijų platforma.“

14 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Notaras turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, informacinių sistemų, bankų ir kitų finansų įstaigų, kitų fizinių ir juridinių asmenų informaciją, dokumentus ir duomenis, reikalingus notariniams veiksams atlikti. Informacija, dokumentai ir duomenys turi būti pateikti per notaro nurodytą terminą.“

15 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 42 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Notarų rūmai turi teisę gauti iš notarų, teisės saugos institucijų, bankų ir kitų finansų įstaigų, taip pat informacinių sistemų informaciją, dokumentus ar duomenis (įskaitant asmens duomenis), reikalingus šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytiems skundams nagrinėti ir šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytai tarnybinei priežiūrai atlikti. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Notarų rūmai turi teisę keistis šioje dalyje nurodyta informacija, dokumentais ar duomenimis.“

16 straipsnis. V skyriaus pavadinimo pakeitimas

Pakeisti V skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„V SKYRIUS

NOTARIATO ĮSTATYMO TAIKYMAS UŽSIENIEČIAMS. TARPTAUTINĖS SUTARTYS. TARPVALSTYBINIO POBŪDŽIO PAVELDĖJIMO BYLOS“.

17 straipsnis. Įstatymo papildymas 52¹ straipsniu

Papildyti Įstatymo V skyrių 52¹ straipsniu:

„52¹ straipsnis. Paveldėjimo teisės liudijimo išdavimas pagal Europos paveldėjimo pažymėjimą

Tuo atveju, kai kitoje valstybėje išduotame Europos paveldėjimo pažymėjime nenurodyti turtą identifikuojantys duomenys, būtini įpėdinio turtinei teisei į Lietuvos Respublikoje esantį turtą įregistruoti valstybės registruose, notaras gali išduoti paveldėjimo teisės liudijimą ir (ar) nuosavybės teisės į dalį bendro sutuoktinių turto liudijimą, jei sutuoktinių turto teisiniam režimui taikoma Lietuvos teisė.

Šiame straipsnyje nurodytu atveju išduotas paveldėjimo teisės liudijimas ir (ar) nuosavybės teisės į dalį bendro sutuoktinių turto liudijimas gali būti naudojami tik kartu su Europos paveldėjimo pažymėjimu.

Paveldėjimo teisės liudijimo ir (ar) nuosavybės teisės į dalį bendro sutuoktinių turto liudijimo išdavimas šiame straipsnyje nurodytu atveju nereiškia 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo 71 straipsnyje nurodyto Europos paveldėjimo pažymėjimo ištaisymo, pakeitimo ar panaikinimo.

Šiame straipsnyje nurodytas Europos paveldėjimo pažymėjimas suprantamas taip, kaip jis apibrėžtas Reglamente Nr. 650/2012.“

18 straipsnis. 66 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 66 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Šio straipsnio pirmosios dalies 2 punkte nurodytam uždaviniui įgyvendinti Notarų rūmai turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų ir informacinių sistemų informaciją, dokumentus ir duomenis (įskaitant asmens duomenis), taip pat gali reikalauti iš notarų informacijos apie atliktus notarinius veiksmus.“

19 straipsnis. 72 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„72 straipsnis. Notarų garbės teismas

Notarų garbės teismo personalinę sudėtį tvirtina Notarų rūmų prezidiumas.

Notarų garbės teismas susideda iš septynių Notarų rūmų susirinkime išrinktų narių, iš kurių:

- 1) šeši nariai renkami iš notarų;
- 2) vienas narys renkamas iš dviejų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro pasiūlytų visuomenės atstovų – kandidatų į Notarų garbės teismo narius.

Notarų garbės teismo nariu renkamas notaras turi turėti ne mažesnę kaip dešimties metų notaro profesinės veiklos stažą ir neturėti galiojančių drausminių nuobaudų. Vienas iš Lietuvos Respublikos teisingumo ministro pasiūlytų visuomenės atstovų – kandidatų į Notarų garbės teismo narius turi **turėti socialinių mokslų srities** teisės krypties mokslo daktaro laipsnį, kitas – šio įstatymo 3 straipsnio antrosios dalies 3 punkte nurodytą išsilavinimą ir ne mažesnę kaip penkerių metų teisinio darbo stažą. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro pasiūlyti visuomenės atstovai – kandidatai į Notarų garbės teismo narius turi atitikti šio įstatymo 3 straipsnio trečiojoje dalyje nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus. Visuomenės atstovas, veikdamas kaip Notarų garbės teismo narys, turi tokias pačias teises ir pareigas kaip ir notaras. Notarų garbės teismo nariu asmuo gali būti renkamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės.

Notarų garbės teismas iš narių notarų išsirenka Notarų garbės teismo pirmininką.

Notarų garbės teismo įgaliojimai trunka ketverius metus.

Notarų garbės teismas gali nagrinėti bylas, kai posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip pusė Notarų garbės teismo narių. Notarų garbės teismo sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių šio teismo narių balsų dauguma. Tais atvejais, kai balsai pasiskirsto po lygiai, priimtu laikomas sprendimas, už kurį balsavo Notarų garbės teismo pirmininkas.

Notarų garbės teismo nariai ir buvę nariai privalo laikyti paslaptį su notaro profesine veikla ar asmens duomenimis susijusią informaciją, kurią sužinojo nagrinėdami drausmės bylas. Išrinktas Notarų garbės teismo narys iki pirmojo šio teismo posėdžio turi pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą. Paaiškėjus, kad Notarų garbės teismo narys nesilaikė konfidencialumo pasižadėjimo ar nebeatitinka šio įstatymo 3 straipsnio trečiojoje dalyje nustatytų nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, jis toliau nebegali dalyvauti Notarų garbės teismui nagrinėjant bylas. Notarų rūmų prezidiumas jį pašalina iš Notarų garbės teismo narių ir šio įstatymo nustatyta tvarka ne vėliau kaip per vienus metus išrenkamas naujas Notarų garbės teismo narys.“

20 straipsnis. 73 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 73 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„73 straipsnis. Notarų atestacijos komisija

Notarų atestacijos komisija sudaroma Notarų rūmų prezidiumo nutarimu ketveriems metams iš septynių narių, iš kurių šeši narius – notarus skiria Notarų rūmai, vieną narį – visuomenės atstovą skiria Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Į Notarų atestacijos komisiją gali būti skiriami notarai, kurie notaro profesinę veiklą vykdė ne mažiau kaip penkerius metus ir neturi galiojančių drausminių nuobaudų. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro skiriamas narys – visuomenės atstovas turi turėti socialinių mokslų srities teisės

krypties mokslo daktaro laipsnį, atitikti šio įstatymo 3 straipsnio trečiojoje dalyje nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus ir turėti ne mažesnę kaip penkerių metų teisinio darbo stažą. Notarų atestacijos komisijos nariu asmuo gali būti skiriamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės.

Notarų atestacijos komisijos pirmininką skiria Notarų rūmų prezidiumas. Notarų atestacijos komisijos nariu negali būti Notarų rūmų prezidiumo ar Notarų garbės teismo narys. Šios komisijos posėdis laikomas teisėtu, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė komisijos narių.

Notarų atestacijos komisijos nariai ir buvę nariai privalo laikyti paslapyje informaciją, susijusią su notaro profesine veikla ar asmens duomenimis, kurią sužinojo veikdami kaip šios komisijos nariai. Paskirtas Notarų atestacijos komisijos narys iki pirmojo komisijos posėdžio turi pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą. Paaiškėjus, kad Notarų atestacijos komisijos narys nesilaikė konfidencialumo pasižadėjimo ar nebeatitinka šio įstatymo 3 straipsnio trečiojoje dalyje nustatytų nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, jis nebegali dalyvauti šios komisijos veikloje. Notarų rūmų prezidiumas pašalina šį Notarų atestacijos komisijos narį iš komisijos ir šio įstatymo nustatyta tvarka ne vėliau kaip per vienus metus nuo komisijos nario pašalinimo dienos paskiriamas naujas Notarų atestacijos komisijos narys.“

21 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2024 m. rugsėjo 1 d.
2. Teisingumo ministras iki 2024 m. rugpjūčio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstytos Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 3 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatos taikomos tais atvejais, kai jose nurodytos aplinkybės atsirado po šio įstatymo įsigaliojimo dienos, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą atvejį.
4. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstytos Notariato įstatymo 3 straipsnio 3 dalies nuostatos taikomos asmenims, kurie padarė nusikalstamas veikas arba buvo atleisti iš darbo, pareigų ar neteko teisės verstis tam tikra veikla iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, jeigu šis įstatymas nustato palankesnę teisinę reguliavimą.
5. Iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytos ir veikiančios Notarų atestacijos komisijos įgaliojimai tęsiasi iki šios komisijos kadencijos pabaigos.
6. Iki šio įstatymo įsigaliojimo sudaryto ir veikiančio Notarų garbės teismo įgaliojimai tęsiasi iki šio teismo kadencijos pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas